

HØRINGSUTTALELSE FRA STIFTELSEN BERGEN NASJONALE OPERA

Til Kommunal- og moderniseringsdepartementet - 06.05.2018

Bergen Nasjonale Opera (BNO) er tilsluttet både Opera Norge og Norsk teater- og orkesterforening (NTO), og vi viser til hørings svar fra disse interesseorganisasjonene.

BNO feiret ti år i sesongen 2016/2017, og vi er stolte av det vi har oppnådd sammen med våre gode samarbeidspartnere gjennom disse årene. Vi vil fremheve to viktige og sentrale suksessfaktorer:

1. Grunnlaget for en profesjonell operasatsing kom på plass gjennom at Bergen Filharmoniske Orkester, Festspillene i Bergen, Den Nationale Scene og Grieghallen etablerte operaselskapet under sitt daværende navn: Den Nye Opera. Innsatsen fra disse tradisjonssterke og tunge institusjonene med kompetanse og en høy kunstnerisk standard, muliggjorde etableringen av et profesjonelt operakompani med høye kunstneriske ambisjoner.
2. Stat, fylkeskommune og kommune stod sammen om å samle sine ressurser og stilte tydelige krav om og forventinger til hva BNO skulle levere og på hvilket høye nivå.

Vi er glade for de betydelige tilskudd dette har utløst, og likeledes at satsingen har vært tverrpolitisk forankret og dermed fulgt opp av skiftende regjeringer. Vår andel av midlene på post 73 i KUDs budsjett gjenspeiler dette.

For de neste ti årene har BNO ambisjoner om å realisere det potensialet som suksessen til nå har skapt. Det betyr at vi ønsker å ta skrittet fullt ut og påta oss rollen som nasjonal institusjon, slik vi allerede for et par år siden også signaliserte en intensjon om gjennom navnebyttet fra Den Nye Opera til Bergen Nasjonale Opera.

Bergen Filharmoniske Orkester, Carte Blanche og Den Nationale Scene er gode eksempler på at kulturinstitusjoner utenfor Oslo kan ha nasjonale funksjoner. Vi mener disse kan være et godt utgangspunkt for en slik nyorientering der BNO har en regional rolle, men med en tydelig definert nasjonal og internasjonal oppgaveportefølje.

På ti år har BNO vist seg tilliten verdig, og vi vil strekke oss også i de neste ti årene. Ambisjonsnivået er høyt, og mulighetene tilsvarende store dersom rammene legges til rette for at vi kan ta steget opp en divisjon.

BNO berøres direkte av utvalgets forslag om å overføre midlene på post 73 i KUDs budsjett til fylkeskommunalt nivå. Det er problematisk av flere grunner.

Vårt selskap er del av en nasjonal infrastruktur på operafeltet der Den Norske Opera & Ballett og landets distrikts- og regionoperaer står i et kompletterende forhold. Det er fra Statens side investert betydelige ressurser for å gi befolkningen et landsdekkende operatilbud. Helhetsgrepet som er tatt har hatt et nasjonalt perspektiv helt i tråd med Stortingets dobbeltvedtak fra 1999

om bygging av et operahus i Oslo og samtidig utbygging av operatilbudet i resten av landet. Med dagens ordning der ansvaret er delt mellom stat, fylke og kommune, har operafeltet en god, trygg og forutsigbar finansiering som ikke står i veien for at feltet fortsatt kan ha en god utvikling.

Legges ansvaret til fylkeskommunalt nivå, ser vi faren for at regionen har prioriteringer som utsetter vårt selskap for usikkerhet og press. I vår region kan både BNO og Opera Nordfjord havne i en uheldig budsjettkamp og samtidig bli redskaper i en instrumentell styring der regionale mål prioriteres og det nasjonale helhetsgrepet taper seg. Uten øremerkede midler til vårt felt og uten nasjonale føringer blir usikkerheten desto større.

Forslaget om å bygge opp kunstfaglig kompetanse regionalt er prisverdig, men i praksis betyr det oppbygging av et landsdekkende byråkratisk mellomledd i forhold til dagens ordning. Argumentet for oppbygging er at styringen blir mer demokratisk fordelt og at bestemmelsen tas nærmere sluttbruker. BNO er imidlertid en autonom virksomhet med et handlingsrom der vi skaper forestillinger i et dynamisk samspill med vårt publikum. Bestemmelsen tas allerede nær sluttbruker og staten sikrer armlengdes avstand-prinsippet uten lokale føringer. Vår kontakt med både kommune og fylke er i dag sunn og befinner seg i et godt og gjensidig forståelsesforhold som vi ser ingen grunn til å endre på.

BNO står i en særstilling blant regionoperaene. Vi har profesjonelle aktører i alle ledd, vi turnerer i regionen, samarbeider nasjonalt, utvikler ny avant-garde opera, eksporterer egenproduksjoner til utlandet, streamer våre forestillinger globalt og får stor oppmerksomhet gjennom gode kritikker i internasjonal presse og operatidsskrift. BNO har derfor et rundskuende perspektiv hvor vi plasserer oss lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Vårt høringsvar konkluderer derfor med at BNO ikke slutter seg til ekspertutvalgets anbefaling om å overføre finansieringsansvaret for samtlige institusjoner innen post 71 til fylkeskommunene.

(sign)

Harald Victor Hove

Styreleder

(sign)

Mary Miller

Operasjef